

Державна архівна служба України

Миколаївська обласна державна
адміністрація

Державний архів
Миколаївської області

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РАДИ

03.07.2017 № 7

м.Миколаїв

Голова – Левченко Л.Л.

Секретар – Мельник М.О.

Присутні члени науково-методичної ради: Климова Л.С., Колесник Н.А., Котляр Ю.В., Кузьменко Н.В., Пікуль Г.Б., Серединський О.В., Сидоренко А.І., Тригуб О.П.

Порядок денний:

1. Розгляд та схвалення тексту радіопередачі «Німецьке населення на Миколаївщині».
Доповідає: Мельник М.О.
2. Розгляд та затвердження експозиційного плану документальної он-лайнової виставки «Документи Миколаївського губернського комітету допомоги хворим і пораненим червоноармійцям».
Доповідає: Мельник М.О.

1. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання на 2017 рік підготовлено текст радіопередачі «Німецьке населення на Миколаївщині», котру планується оприлюднити на радіоканалі «Миколаїв FM» (програма «Етносвіт»).

Текст радіопередачі додається.

ВИСТУПИЛИ:

Левченко Л.Л. – директор держархіву області, д.і.н.

Виступаюча зазначила, що текст радіопередачі містить відомості про історію заселення території Північного Причорномор'я іноземцями-колоністами і, зокрема, заснування на початку XIX ст. німецьких колоній на Миколаївщині.

1809 року перші німецькі колоністи оселилися у долині річки Березань, нині це територія Веселинівського, Березанського, Миколаївського районів. Ними були засновані колонії Ландау (нині Широколанівка), Катериненталь (Катеринівка), Шпейер (Піщаний Брід Веселинівського району), Ватерлоо (Ставки), Рорбах (Новосвітлівка). Згодом – Зульц (Шульцове, нині покинуте), Карлсруе, Раштадт, Вормс (Виноградне), Мюнхен, Йоганнесталь (Іванівка),

Блюменфельд (Краснопілля), Нейзац (Про-гресівка), Александрфельд (центральна частина Березанки), Себастьянфельд (Малахове), Вільгельмсталь (Василівка), Гофнунгсбург (Попільне), Шенфельд (Кринички), Гальбштадт (Новоселівка), Ней-Рорбах (Новосілка), Ней-Шпейер (Новоолексіївка) та інші. Вони входили до складу німецького Березанського колоніального округу.

У тексті викладено інформацію про умови життя колоністів, особливості віросповідання, кількість населених пунктів та жителів у них, створення 1925 року національного німецького Ландауського (згодом Карл-Лібкнехтівського) району, декілька етапів перейменувань німецьких населених пунктів. Також є інформація про архівні фонди, котрі містять документи щодо німецького населення і зберігаються у держархіві області.

Запропонувала схвалити текст радіопередачі «Німецьке населення на Миколаївщині» та рекомендувати до оприлюднення на радіоканалі «Миколаїв FM».

ВИРІШИЛИ:

1.1. Схвалити текст радіопередачі «Німецьке населення на Миколаївщині» та рекомендувати до оприлюднення на радіоканалі «Миколаїв FM».

2. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання на 2017 рік підготовлено документальну он-лайнову виставку «Документи Миколаївського губернського комітету допомоги хворим і пораненим червоноармійцям», котру планується оприлюднити на офіційному веб-сайтові держархіву області.

Експозиційний план виставки додається.

ВИСТУПИЛИ:

Тригуб О.П. – завідувач кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Чорноморського державного університету ім. Петра Могили, д.і.н.

Виступаючий зазначив, що у жовтні 1919 року Всеросійський Центральний Виконавчий Комітет прийняв постанову «Про Комітет допомоги хворим і пораненим червоноармійцям», котрим було створено Комітет допомоги хворим і пораненим червоноармійцям. Завданням його було «сприяння органам радвлади у справі допомоги хворим і пораненим червоноармійцям у період їх лікування та евакуації шляхом долучення широких мас робітників і селян, ... партійних і економічних організацій». Комітет мав співдіяти з органами влади для постачання червоноармійцям одягу, продовольства, отримання хворими і пораненими посиленого харчування під час лікування, а також сприяти червоноармійцям під час вирішення ними побутових потреб (отримання відповідних довідок, укладання заяв, скарг, ведення листування тощо). Членам Комітету було надано дозвіл відвідувати санітарні установи, котрі обслуговували хворих і поранених. Комітет мав право організувати місцеві відділення, створювати склади для заготівлі необхідних речей та продовольства. Утримувався за рахунок коштів, котрі виділяла Рада Народних Комісарів, а також отримуваних від проведення лекцій, концертів тощо.

Комітети допомоги хворим і пораненим червоноармійцям були створені у губерніях та повітах. Відповідно до постанови президії Миколаївського губвиконкому від 2 серпня 1920 року був створений Миколаївський губернський комітет допомоги хворим і пораненим червоноармійцям, підпорядкований Всеросійському комітетові хворим і пораненим червоноармійцям та губвиконкомові. Наприкінці 1921 року комітет було ліквідовано, його функції передано секції допомоги хворим і пораненим червоноармійцям при Миколаївському губернському відділі соцзабезпечення.

До експозиційного плану виставки включено 34 документи з фонду Миколаївського губернського комітету допомоги хворим і пораненим червоноармійцям: постанову ВЦВК від 29 жовтня 1919 року «Про комітет допомоги хворим та пораненим червоноармійцям», документи про щодо встановлення правил транспортування та постачання харчами хворих і поранених червоноармійців, котрі перебували на лікуванні у військово-лікувальних установах,

штати губернської та повітової комісії допомоги хворим і пораненим червоноармійцям, затвержені Президією Всеросійського комітету допомоги, списки військово-лікувальних установ у м. Миколаїв, доповіді про діяльність Миколаївської губернської комісії «Тижня допомоги фронту», статистичні дані про надходження продовольства до лікувальних закладів міста, де перебували військовослужбовці, відомості про рух харчів та речей на складі Миколаївського губернського комітету допомоги хворим і пораненим червоноармійцям тощо.

Запропонував затвердити експозиційний план документальної виставки «Документи Миколаївського губернського комітету допомоги хворим і пораненим червоноармійцям» та рекомендувати для оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву області.

ВИРІШИЛИ:

2.1. Затвердити експозиційний план фотодокументальної виставки «Документи Миколаївського губернського комітету допомоги хворим і пораненим червоноармійцям» та рекомендувати для оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву області.

Голова

Л.Л.Левченко

Секретар

М.О.Мельник